

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (druhá komora)

z 19. marca 2013*

„Colná únia — Dovoz banánov pochádzajúcich z Ekvádoru — Dodatočné vyberanie dovozného cla — Žiadosť o odpustenie dovozného cla — Článok 220 ods. 2 písm. b) a článok 239 nariadenia (EHS) č. 2913/92 — Omyl colných orgánov — Hrubá nedbanlivosť dotknutej osoby“

Vo veci T-324/10,

Firma Léon Van Parys NV, so sídlom v Antverpách (Belgicko), v zastúpení: pôvodne P. Vlaemminck a A. Hubert, neskôr P. Vlaemminck, R. Verbeke a J. Auwerx, advokáti,

žalobkyňa,

ktorú v konaní podporuje:

Belgické kráľovstvo, v zastúpení: J.-C. Halleux a M. Jacobs, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci P. Vander Schueren, advokát,

vedľajší účastník konania,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: L. Keppenne a F. Wilman, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na čiastočné zrušenie rozhodnutia Komisie K(2010) 2858 v konečnom znení zo 6. mája 2010, ktoré konštatuje, že je odôvodnené dodatočné zapísanie dovozného cla do účtovnej evidencie, ako aj odpustenie tohto cla voči jednému dlžníkovi, ale nie je odôvodnené v danom prípade voči inému dlžníkovi,

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora),

v zložení: predseda komory N. J. Forwood, sudcovia F. Dehousse a J. Schwarcz (spravodajca),

tajomník: J. Plingers, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. novembra 2012,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: holandčina.

Rozsudok

Skutkové okolnosti

- 1 Medzi 22. júnom 1998 a 8. novembrom 1999 žalobkyňa, Firma Léon Van Parys NV, prostredníctvom svojho colného zástupcu predložila na Colnom úrade v Antverpách (Belgicko) 116 colných vyhlásení o dovoze banánov pochádzajúcich z Ekvádoru.
- 2 Colné vyhlásenia sa opierali o 221 dovozných certifikátov, zjavne vydaných Španielskym kráľovstvom, ktoré povoľovali dovoz banánov do Európskeho spoločenstva v rámci colnej tarify so zaplatením zníženého cla 75 eur za tonu, podľa nariadenia Rady (EHS) č. 404/93 z 13. februára 1993 o spoločnej organizácii trhu s banánmi (Ú. v. ES L 47, s. 1; Mim. vyd. 03/013, s. 388), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 3290/94 z 22. decembra 1994 o úpravách a prechodných opatreniach požadovaných v odvetví poľnohospodárstva na účely realizácie dohôd, ktoré sa uzatvorili počas Uruguajského kola multilaterálnych obchodných rokovaní (Ú. v. ES L 349, s. 105; Mim. vyd. 11/021, s. 432) na obdobie do 31. decembra 1998 a podľa nariadenia č. 404/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 2362/98 z 28. októbra 1998 o podrobných pravidlách na vykonanie nariadenia Rady (EHS) č. 404/93, pokiaľ ide o dovozy banánov do Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 293, s. 32), na obdobie od 1. januára 1999.
- 3 Listom z 1. februára 2000 Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) informoval belgické colné orgány, že na dovoz banánov do Spoločenstva boli použité falošné španielske dovozné certifikáty opatrené falošnými pečiatkami španielskeho orgánu príslušného na vydávanie týchto dokumentov. Počas vyšetrovania colné orgány zistili, že 221 dovozných certifikátov predložených žalobkyňou Colnému úradu v Antverpách počas obdobia od 22. júna 1998 do 8. novembra 1999 zodpovedá falošným španielskym certifikátom.
- 4 Dňa 5. júla 2002 belgická správa pre clá a spotrebné dane vyhotovila zápisnicu uvádzajúcu konštatovania, ku ktorým sa dospelo, adresovanú žalobkyni a colnému zástupcovi (ďalej len „zápisnica z 5. júla 2002“). Zo zápisnice z 5. júla 2002 vyplýva, že 233 dovozných certifikátov, ktoré použila žalobkyňa, zodpovedá falošným španielskym certifikátom, 221 týchto certifikátov bolo predložených v Antverpách a 12 v Hamburgu (Nemecko). Pokiaľ ide o obdobie od 1. januára 1999 do 8. novembra 1999, išlo o 107 certifikátov, ktoré boli všetky predložené žalobkyňou na Colnom úrade v Antverpách.
- 5 Listom z 26. júla 2002 belgická správa pre clá a spotrebné dane uložila žalobkyni a colnému zástupcovi zaplatiť sumu 7 084 967,71 eura za dovozy banánov v období od 1. januára 1998 do 8. novembra 1999, zodpovedajúcu uplatneniu cla vo výške 850 eur za dovezenú tonu podľa článku 18 ods. 2 nariadenia č. 404/93.
- 6 Dňa 28. novembra 2003 vyhotovila belgická správa pre clá a spotrebné dane doplňujúcu zápisnicu (ďalej len „doplňujúca zápisnica“), uvádzajúcu najmä vykonanie dožiadaní v Portugalsku, Španielsku a v Taliansku, v rámci vyšetrovania týkajúceho sa falošných španielskych dovozných certifikátov.
- 7 Po tom, čo žalobkyňa a colný zástupca napadli dodatočné vybratie dovozného cla, ktoré im bolo vymierané, belgická správa pre clá a spotrebné dane došla k záveru, že treba vyhovieť žiadosti o upustenie od dodatočného výberu cla a odpustenie cla, a listom zo 14. decembra 2007 predložila spis Komisii Európskych spoločenstiev, aby tá prijala rozhodnutie podľa článkov 871 a 905 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3).
- 8 V liste zo 14. decembra 2007 belgická správa pre clá a spotrebné dane zastávala názor, že v danom prípade nemožno uplatniť ustanovenia článku 220 ods. 2 písm. b) nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd.

02/004, s. 307) (ďalej len „CKS“), pretože neexistoval dostatok dôkazov na to, aby bolo možné orgánom členských štátov alebo Komisii vytýkať omyl. Naproti tomu však zastávala názor, že bolo potrebné odpustiť clo podľa článku 239 CKS, lebo existovala osobitná situácia v zmysle ustanovenia tohto článku a žalobkyňa a colný zástupca sa nedopustili hrubej nedbanlivosti.

- 9 V dňoch 5. mája 2008, 18. a 26. novembra 2008, 15. januára 2009 a 4. marca 2010 Komisia zaslala belgickej správe pre clá a spotrebné dane žiadosti o dodatočné informácie a tá na každú z týchto žiadostí odpovedala.
- 10 Listom z 8. januára 2010 Komisia na základe článku 906a nariadenia č. 2454/93 informovala belgickú správu pre clá a spotrebné dane, že má v úmysle prijať zamietavé rozhodnutie k žiadosti o odpustenie a vrátenie cla. V liste z 8. februára 2010 žalobkyňa uviedla svoje pripomienky.
- 11 Prípád žalobkyne bol podľa článku 873 a článku 907 nariadenia č. 2454/93 skúmaný skupinou odborníkov zloženou zo zástupcov všetkých členských štátov na stretnutí 12. apríla 2010.
- 12 Rozhodnutím K(2010) 2858 v konečnom znení zo 6. mája 2010 Komisia vyhovelá dodatočnému zapísaniu dovozného cla do účtovnej evidencie (článok 1 ods. 1) a odpusteniu cla voči jednému dlžníkovi, colnému zástupcovi (článok 1 ods. 2), ale v danom prípade nie voči inému dlžníkovi, žalobkyni (článok 1 ods. 3) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).
- 13 V odôvodneniach 4 a 5 napadnutého rozhodnutia sa uvádza, že pokiaľ ide o dovozy banánov uskutočnené v roku 1998, Komisia umožňuje belgickým colným orgánom, aby sa samy rozhodli, či odpustiť clo, alebo nie, pretože v spise, ktorý sa týkal čiastočne skutkovo a právne porovnateľnej veci, Komisia zastávala názor, že bolo odôvodnené vykonať dodatočné zapísanie dovozného cla do účtovnej evidencie a že bolo odôvodnené odpustiť toto clo. Z odôvodnenia 6 vyplýva, že napadnuté rozhodnutie sa teda týka iba dovozov uskutočnených od 1. januára 1999 do 8. novembra 1999 a cla, ktoré sa ich týkalo, v sume 3 628 248,48 eura.
- 14 Pokiaľ ide o dovozy uskutočnené v roku 1999, Komisia v odôvodnení 11 napadnutého rozhodnutia poznamenala, že pri prepustení dovezených výrobkov do voľného obehu colný zástupca predložil dovozné certifikáty zjavne vydané španielskymi orgánmi, ktoré žalobkyňa získala od dvoch španielskych podnikov prostredníctvom portugalského obchodníka (ďalej len „M“). Komisia konštatovala, že žalobkyňa sa neuvádza na certifikátoch, pretože k nim nadobudla iba užívanie a nebola cesionárom. Podľa odôvodnenia 11 napadnutého rozhodnutia väčšina predmetných certifikátov mala mať za držiteľov „netradičných“ dovozcov v zmysle článku 7 nariadenia č. 2362/98, menšina týchto certifikátov patrila „tradičným“ dovozcom v zmysle článku 3 toho istého nariadenia.
- 15 Komisia v odôvodnení 32 napadnutého rozhodnutia uviedla, že musela pristúpiť k dodatočnému zapísaniu dlžného cla do účtovnej evidencie z dôvodu, že v prejednávanom prípade nebolo možné konštatovať žiadny omyl colných orgánov. Pri závere v tomto zmysle Komisia v odôvodnení 26 poznamenala, že priaznivé colné zaobchádzanie uvedené v článku 18 ods. 1 nariadenia č. 404/93, zmeneného a doplneného nariadením č. 3290/94, bolo podmienené predložením dovozných certifikátov, ale že španielske orgány oznámili, že certifikáty použité žalobkyňou nevydali. Podľa Komisie išlo teda o falošné certifikáty. Za týchto okolností Komisia v odôvodnení 27 zastávala názor, že nemôže vzniknúť otázka omylu španielskych orgánov, keďže španielske orgány sa na vydaní týchto certifikátov nezúčastnili. V odôvodnení 28 Komisia uviedla podozrenia o zapojení úradníka španielskej administratívy do podvodu, ktoré boli po výmene korešpondencie medzi OLAF-om a španielskymi justičnými orgánmi vyvrátené. Nakoniec Komisia v odôvodneniach 29 až 31 odmietla tvrdenia žalobkyne týkajúce sa nemožnosti podnikateľského subjektu kontrolovať, či podniky, ktorým boli certifikáty vydané, boli skutočne zaregistrované a či certifikáty a pečiatky k nim pripojené boli autentické, pretože vnútroštátne orgány nemali možnosť vykonať kontrolu a za absencie kontroly orgánmi Spoločenstva žiadna z týchto okolností nepredstavuje omyl colných orgánov.

- 16 Keďže tri podmienky stanovené článkom 220 ods. 2 písm. b) CKS sú kumulatívne, Komisia v odôvodnení 33 napadnutého rozhodnutia zastávala názor, že nebolo potrebné overovať iné podmienky než existenciu omylu colných orgánov.
- 17 Ďalej v napadnutom rozhodnutí Komisia skúmala, či boli splnené podmienky stanovené článkom 239 CKS na to, aby došlo k odpusteniu dovozného cla.
- 18 V odôvodneniach 37 až 51 napadnutého rozhodnutia Komisia overila, či existuje osobitná situácia, prvá podmienka na odpustenie dovozného cla. Na úvod v odôvodnení 38 pripomenula pravidlo, podľa ktorého predloženie falšovaných dokumentov, hoci v dobrej viere, nemôže samo osebe predstavovať osobitnú situáciu odôvodňujúcu odpustenie cla. Komisia v odôvodnení 39 poznamenala, že žalobkyňa a colný zástupca zakladali svoju žiadosť o odpustenie cla nielen na existencii falošných dovozných certifikátov, ale najmä na nedostatkoch v dozore nad colnou kvótou pre dovoz banánov, ktorý jej vytýkajú. V odôvodneniach 40 až 44 pripomenula právny rámec, z ktorého vyplývajú rôzne povinnosti uložené jej a členským štátom pri správe colnej kvóty. V odôvodneniach 45 až 49 Komisia uviedla nedostatky konštatované pri správe colnej kvóty, najmä absenciu zistenia prekročenia tejto kvóty dovozmi banánov, na ktoré sa vzťahovali dovozné certifikáty, ako aj nedostatočnosť zabezpečovacích opatrení španielskych orgánov pri vydávaní dovozných certifikátov, konkrétne pri oznamovaní informácií týkajúcich sa modelu pečiatky používanej na vydanie týchto certifikátov. V dôsledku toho Komisia zastávala názor, že takéto okolnosti prekračujú obvyklé podnikateľské riziko, ktoré musí znášať podnikateľský subjekt, a že predstavujú osobitnú situáciu v zmysle článku 239 CKS.
- 19 Pokiaľ ide o druhú podmienku odpustenia dovozného cla, Komisia skúmala tri podmienky, pri ktorých bolo možné konštatovať absenciu podvodného úmyslu alebo hrubej nedbanlivosti. Pokiaľ ide o prvú podmienku, týkajúcu sa zložitosti právnej úpravy, v odôvodnení 53 Komisia zastávala názor, že ju nebolo treba skúmať, lebo colný dlh vznikol z falšovania dovozných certifikátov, a nie z nesprávneho uplatnenia právnej úpravy. Pokiaľ ide o podmienku spočívajúcu v profesijnej skúsenosti dotknutej osoby, Komisia v odôvodneniach 54 až 56 zastávala názor, že bola splnená.
- 20 Naproti tomu Komisia zastávala názor, že žalobkyňa nepreukázala dostatočnú starostlivosť. Komisia opísala skutkový rámec, v ktorom došlo k použitiu falšovaných dovozných certifikátov. V odôvodnení 58 pripomenula operačnú schému, ktorá fungovala tak, aby „tradiční“ dovozcovia mohli doviesť množstvo banánov prevyšujúce množstvo, ktoré vyplývalo z dovozných certifikátov, ktorými disponovali, a ktorá spočívala v tom, že takýto dovozca predal banány pred ich dovozom dovozcom, ktorý disponoval dovozným certifikátom a tento mu ich spätne predal po ich dovoze a uvedení tovaru do voľného obehu. V odôvodnení 59 Komisia konštatovala, že v roku 1999 boli banány dovezené žalobkyňou jednak uvedené do voľného obehu colným zástupcom na základe jej inštrukcií a jednak neboli predané držiteľovi dovozného certifikátu, ktorý bol uvedený ako príjemca tovaru na colnom vyhlásení na uvedenie do voľného obehu. Okrem toho colný zástupca stále fakturoval clo žalobkyňi.
- 21 Komisia následne predložila rôzne dôkazy, v ktorých prípade zastávala názor, že žalobkyňa nebola obozretná. Po prvé v odôvodnení 60 poukázala na absenciu stopy po kontaktoch medzi žalobkyňou a podnikmi, ktoré boli uvedené ako držiteľia dovozných certifikátov, hoci podľa jej názoru takéto kontakty sa zdali byť nevyhnutné na uvoľnenie tovarov do voľného obehu, keďže obchodné mená týchto podnikov boli uvedené na colných vyhláseniach na uvedenie do voľného obehu, čo mohlo zakladať ich zodpovednosť. V odôvodneniach 60 a 61 prijala záver, že ak by sa žalobkyňa kontaktovala s týmito podnikmi, vyšlo by najavo, že neboli informované o predaji užívania certifikátov vystavených na ich meno a že použitý postup a absencia kontaktov ukazujú, že žalobkyňa bola pripravená prijať riziko pri dovoze banánov v rámci colnej kvóty. Po druhé Komisia zdôraznila obchodné vzťahy medzi žalobkyňou a M, konkrétne skutočnosť, že rokovania o predaji dovozných certifikátov sa viedli priamo medzi nimi (odôvodnenie 62), že platby žalobkyne sa vykonávali na osobný účet M, a nie na účet jeho zamestnávateľa (odôvodnenie 63), a že žalobkyňa nepredložila dôkaz o tom, že dovozné certifikáty, ktoré vrátila M, boli ním prijaté, hoci držiteľia uvedených certifikátov ich museli získať späť, aby dosiahli uvoľnenie záruky, ktorú museli zložiť (odôvodnenie 64). Po tretie Komisia poznamenala, že

kúpa používania certifikátov sa uskutočnila prostredníctvom faktúr *pro forma*, ktoré zaslali dva španielske podniky, a že faktúry boli zaslané faxom z neznámych adries alebo neznámymi osobami, takže celý tento postup, o ktorom si, zdá sa, žalobkyňa nekládla otázky, nepatrí do obvyklej obchodnej praxe.

- 22 Komisia v odôvodnení 67 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že žalobkyňa nepreukázala obozretnosť, aká by sa očakávala od skúseného podnikateľa, a že preto nemožno v jej prospech konštatovať absenciu hrubej nedbanlivosti. Naproti tomu Komisia zastávala názor, že colný zástupca žalobkyne sa nedopustil podvodného úmyslu ani hrubej nedbanlivosti, a preto mu možno odpustiť dovozné clo.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 23 Žalobkyňa návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 11. augusta 2010 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 24 Vzhľadom na to, že zloženie komôr Všeobecného súdu bolo zmenené, vec pôvodne pridelená siedmej komore bola 23. septembra 2010 pridelená druhej komore.
- 25 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil článok 1 ods. 1 a 3 napadnutého rozhodnutia,
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.
- 26 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu ako nedôvodnú,
 - zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.
- 27 Listom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 19. novembra 2010 podalo Belgické kráľovstvo podľa článku 115 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu žalobkyne.
- 28 Uznesením z 18. januára 2011 predseda druhej komory Všeobecného súdu umožnil Belgickému kráľovstvu vstúpiť do konania na podporu návrhov žalobkyne.
- 29 Na podporu návrhov žalobkyne Belgické kráľovstvo v podstate navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil článok 1 ods. 1 a 3 napadnutého rozhodnutia,
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.
- 30 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 15. apríla 2011 Komisia predložila svoje pripomienky k vyjadreniu Belgického kráľovstva ako vedľajšieho účastníka konania. Žalobkyňa nepredložila pripomienky k vyjadreniu.
- 31 V rámci organizácie konania Všeobecný súd položil účastníkom konania viacero otázok a požiadal ich o predloženie dokumentov. Účastníci konania na to reagovali listami z 18. októbra 2012, v prípade žalobkyne, a z 19. októbra 2012, v prípade Komisie.

Právny stav

- 32 Na podporu svojej žaloby žalobkyňa uvádza šesť žalobných dôvodov: porušenie zmluvy a pravidiel týkajúcich sa jej uplatnenia, najmä článku 239 CKS, ustanovení nariadenia Komisie (EHS) č. 1442/93 z 10. júna 1993, ktorým sa stanovujú podrobnosti o uplatňovaní režimu dovozu banánov do Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 142, s. 6), a nariadenia č. 2362/98, obchodných praktík uznaných Svetovou obchodnou organizáciou (WTO), nesprávne kvalifikovanie skutkového stavu a porušenie dôkaznej sily dokladov; porušenie zmluvy a pravidiel týkajúcich sa jej uplatnenia, najmä článku 239 CKS a zásady proporcionality; porušenie zmluvy a pravidiel týkajúcich sa jej uplatnenia, najmä článku 239 CKS, pôvodného článku 211 ES, zásady legitímnej dôvery a všeobecnej právnej zásady *patere legem quam ipse fecisti*; porušenie zmluvy a pravidiel týkajúcich sa jej uplatnenia, najmä článku 239 CKS a zásady rovnosti; porušenie zmluvy a pravidiel týkajúcich sa jej uplatnenia, najmä článku 220 ods. 2 písm. b) CKS; porušenie podstatných formálnych náležitostí a najmä práva na obranu.
- 33 Najprv je potrebné preskúmať piaty a šiesty žalobný dôvod, ktoré smerujú proti dodatočnému vybratiu cla podľa článku 220 ods. 2 písm. b) CKS.

O použití článku 220 ods. 2 písm. b) CKS

- 34 Na úvod treba pripomenúť, že článok 220 ods. 2 písm. b) CKS podmieňuje nevykonanie dodatočného výberu cla vnútroštátnymi orgánmi tromi kumulatívnymi podmienkami. Pokiaľ sú tieto tri podmienky splnené, osoba zodpovedná za zaplatenie cla má právo na to, aby nebolo pristúpené k vybratiu cla (pozri analogicky rozsudok Súdneho dvora zo 14. novembra 2002, Ilumitrónica, C-251/00, Zb. s. I-10433, bod 37 a tam citovanú judikaturu).
- 35 Najskôr je potrebné, aby clo nebolo vybraté v dôsledku omylu, ktorého sa dopustili samy príslušné orgány. Potom omyl, ktorého sa dopustili, musí mať taký charakter, že nemohol byť rozumne zistiteľný osobou zodpovednou za zaplatenie cla, ktorá konala v dobrej viere, napriek jej profesijným skúsenostiam a obozretnosti, ktorú musela vynaložiť. Nakoniec osoba zodpovedná za zaplatenie cla musí dodržať všetky ustanovenia vyplývajúce z platnej právnej úpravy týkajúcej sa colného vyhlásenia (pozri analogicky rozsudok Ilumitrónica, už citovaný v bode 34 vyššie, bod 38 a tam citovanú judikaturu).
- 36 Existencia týchto podmienok sa musí posudzovať z hľadiska cieľa článku 220 ods. 2 písm. b) CKS, ktorým je chrániť legitímnu dôveru osoby zodpovednej za zaplatenie cla, pokiaľ ide o dôvodnosť všetkých skutočností, ktoré majú vplyv na rozhodnutie o vybratí alebo nevybratí cla (pozri analogicky rozsudok Ilumitrónica, už citovaný v bode 34 vyššie, bod 39 a tam citovanú judikaturu).
- 37 Práve vzhľadom na tieto úvahy je potrebné preskúmať piaty a šiesty žalobný dôvod.

O piatom žalobnom dôvode, založenom na porušení zmluvy a pravidiel týkajúcich sa jej uplatnenia, najmä článku 220 ods. 2 písm. b) CKS

- 38 Piaty žalobný dôvod sa rozdeľuje na tri časti. Po prvé žalobkyňa uvádza, že absenciu zapojenia španielskych orgánov do vystavenia falošných dovozných certifikátov nemožno stanoviť s určitosťou. Po druhé žalobkyňa zastáva názor, že existuje spojenie medzi úrovňou požadovaných cieľ a omylmi, ktorých sa dopustila Komisia pri spravovaní colnej kvóty. Po tretie Komisia neskúmala ostatné podmienky uplatnenia článku 220 ods. 2 písm. b) CKS, ktoré sú v prejednávanej veci splnené.
- 39 Komisia namieta proti argumentácii žalobkyne, zatiaľ čo Belgické kráľovstvo nevystúpilo na podporu tohto žalobného dôvodu.

– Konštatovania uvedené Komisiou

- 40 V napadnutom rozhodnutí Komisia skúmala, či bolo možné nevybrať dodatočne dovozné clo, obmedziac sa na overenie, či bola splnená jedna z podmienok uplatnenia tohto opatrenia, a to existencia omylu španielskych orgánov.
- 41 V odôvodneniach 26 a 27 napadnutého rozhodnutia Komisia poznamenala po prvé, že udelenie priaznivého colného zaobchádzania bolo podmienené predložením dovozných certifikátov, po druhé, že španielske orgány oznámili, že sporné certifikáty neboli nimi vystavené, čiže išlo o falošné certifikáty, a po tretie, že nemožno „hovoriť“ o omyle uvedených orgánov, ktoré sa nezúčastnili na vystavení týchto certifikátov.
- 42 Komisia v odôvodnení 28 napadnutého rozhodnutia uviedla, že hypotéza o zapojení španielskeho úradníka do podvodu, uvádzaná na začiatku vyšetrovania, bola vyvrátená po výmene korešpondencie medzi OLAF-om a španielskymi justičnými orgánmi.
- 43 V odôvodneniach 29 až 31 napadnutého rozhodnutia Komisia odpovedala na tvrdenia žalobkyne. Podľa Komisie nemohli predstavovať omyl colných orgánov okolnosti, podľa ktorých po prvé podnikateľské subjekty nemohli kontrolovať, či držiteľia dovozných certifikátov boli skutočne zaregistrovanými podnikateľmi a či certifikáty a pečiatky na nich pripojené boli autentické, po druhé vnútroštátne orgány nemali možnosť vykonať kontrolu a po tretie došlo k nedostatkom pri kontrole orgánmi Európskej únie.

– O prvej časti piateho žalobného dôvodu

- 44 Žalobkyňa uvádza, že neexistencia omylov španielskych orgánov nebola s určitosťou zistená. Vychádza najmä zo zápisníc belgickej správy pre clá a spotrebné dane, z pracovného dokumentu OLAF-u a zo zistených skutočností v trestnom konaní, ktoré konštatoval rozsudok Tribunale civile e penale di Ravenna (Občiansky a trestnoprávny súd v Ravenne, Taliansko) zo 6. októbra 2004, z ktorých vyplývalo, že španielski úradníci boli zapojení do vystavovania falošných certifikátov.
- 45 Touto argumentáciou žalobkyňa vytýka Komisii, že nepreukázala absenciu omylu na strane colných orgánov v zmysle článku 220 ods. 2 písm. b) CKS. Ako poznamenáva Komisia, mechanizmus dodatočného nevyberania cla predvída preukázanie existencie omylu. Prvá časť piateho žalobného dôvodu je teda založená na domnienke odporujúcej ustanoveniam článku 220 ods. 2 písm. b) CKS, ktorá v nijakom prípade neumožňuje preukázať existenciu omylu.
- 46 Okrem toho analýza tvrdení žalobkyne a dokumentov, z ktorých vychádza, neumožňuje zmeniť tento záver.
- 47 Po prvé žalobkyňa vychádza z doplňujúcej zápisnice, ktorá odkazuje na vyšetrovanie OLAF-u, v ktorého priebehu bola konštatovaná krádež dovozných certifikátov na španielskom Generálnom sekretariáte pre vonkajší obchod. Z pracovného dokumentu OLAF-u z 22. septembra 2000 vyplýva, že k tejto udalosti došlo ku koncu roka 1999 a že ukradnuté certifikáty boli použité počas prvých dvoch štvrtrokov roka 2000. Preto nemôže ísť o sporné certifikáty predložené pri dovozoch, z ktorých posledné boli uskutočnené 8. novembra 1999, keď posledné certifikáty použité pri tejto príležitosti podľa ich znenia uvádzajú ako údajný dátum vydania 23. september 1999.
- 48 Po druhé žalobkyňa odkazuje na rozsudok Tribunale civile e penale. Uvedený súd sa však obmedzil na uvedenie hypotézy, ktorú zvažoval OLAF, o možnej korupcii úradníka španielskeho Ministerstva pre vonkajší obchod a okolnosť, že OLAF sa obrátil na španielske justičné orgány. Sám dokonca ani nekonštatoval skutočnosť korupcie určitého španielskeho úradníka, pretože uviedol, že ku dňu vyhlásenia rozsudku v Španielsku stále prebiehalo trestné vyšetrovanie.

- 49 Po tretie žalobkyňa uvádza, že absencia omylu španielskych orgánov nebola preukázaná, keďže existencia korešpondencie medzi OLAF-om a španielskymi justičnými orgánmi, ktorá sa týkala neexistencie zapojenia španielskeho úradníka, nebola podľa žalobkyne zistená. List z 20. októbra 2005, adresovaný španielskymi justičnými orgánmi OLAF-u, preukazuje neexistenciu zapojenia španielskych úradníkov do záležitosti falošných dovozných certifikátov. Komisia okrem toho zaslala 28. januára 2010 kópiu tohto listu žalobkyni v rámci správneho konania.
- 50 Pokiaľ žalobkyňa odkazuje na početné dôkazy o zapojení španielskych úradníkov do vystavovania falošných certifikátov, treba konštatovať, že zo spisu nevyplyva, že takéto dôkazy existovali, lebo tak pracovný dokument OLAF-u z 22. septembra 2000, ako aj dopĺňujúca zápisnica a rozsudok Tribunale civile e penale zo 6. októbra 2004 uvádzajú v tomto zmysle iba hypotézy.
- 51 Po štvrté žalobkyňa v replike poznamenáva existenciu rôznych konaní, ktoré kvalifikuje ako omyly, ktoré možno pripísať španielskym orgánom: boli vydané nevyplnené dovozné certifikáty; niektoré informácie neboli poskytnuté Komisii, ako krádež formulárov dovozných certifikátov alebo pečiatky používanej týmito orgánmi, alebo tiež neinformovanie o zmene pečiatky používanej týmito orgánmi.
- 52 Po prvé treba pripomenúť, že krádež dovozných certifikátov nemala nijaký vplyv na toto konanie (bod 47 vyššie) a že údajná krádež pečiatky v rámci španielskych správnych orgánov nie je preukázaná, keďže žiadny údaj v spise nepotvrdzuje takúto skutočnosť a žalobkyňa neuvádza žiadny dokument v tomto zmysle.
- 53 Po druhé neinformovanie Komisie o zmene používanej pečiatky predstavuje pochybenie zo strany španielskych orgánov, ktoré však nemožno kvalifikovať ako omyl, ktorý by mohol viesť k nevybratiu sumy cla dlžnej podľa zákona, pretože len aktívne konanie orgánov zakladá právo, aby bolo upustené od dodatočného výberu cla (pozri rozsudok Ilumitrónica, už citovaný v bode 34 vyššie, body 38 a 42 a tam citovaná judikatúra).
- 54 Po tretie žalobkyňa neodkazuje na nijaké spresnenie ani nijaký dokument, pokiaľ ide o poskytnutie nevyplnených dovozných certifikátov španielskymi orgánmi, obmedzujúc sa na uvedenie, že takáto okolnosť vyplýva z pracovného dokumentu OLAF-u z 22. septembra 2000. Treba poznamenať, že OLAF konštatoval, že španielske orgány predávali čisté formuláre dovozných certifikátov a že tento systém bol ukončený v roku 1999 vzhľadom na riziko zneužitia, ktorý predstavoval. Pokiaľ takúto okolnosť považovali španielske orgány za predstavujúcu riziko zneužitia, nemohla sama osebe predstavovať omyl colných orgánov.
- 55 Prvá časť piateho žalobného dôvodu musí byť teda zamietnutá.
- O druhej časti piateho žalobného dôvodu
- 56 Žalobkyňa vytýka Komisii, že sa pri správe colnej kvóty dopustila omylov, ktoré mala zohľadniť, pri vykonávaní článku 220 ods. 2 písm. b) CKS.
- 57 Komisia poznamenáva, že nie je súčasťou colných orgánov, ktorých omyly sa zohľadňujú pri vykonávaní článku 220 ods. 2 písm. b) CKS.
- 58 Článok 220 ods. 2 písm. b) CKS stanovuje, že dodatočné vybratie dovozného cla je možné, iba ak sa suma cla dlžná podľa zákona nezapísala do účtovných dokladov v dôsledku omylu na strane samotných colných orgánov.

- 59 V rámci právnej úpravy účinnej pred CKS Súdny dvor rozhodol, že za neexistencie presnej a vyčerpávajúcej definície „príslušných orgánov“ nielen orgány príslušné na vybratie cla, ale aj akýkoľvek orgán, ktorý v rámci svojich právomocí poskytne údaje týkajúce sa vybratia cla a tým môže dať základ legitímnej dôvere osoby zodpovednej za zaplatenie cla, treba považovať za „príslušný orgán“ (rozsudok Ilumitrónica, už citovaný v bode 34 vyššie, bod 40).
- 60 Okrem toho z článku 4 bodu 3 CKS vyplýva, že pod pojmom „colný orgán“ sa rozumie orgán, ktorý je okrem iného zodpovedný za uplatňovanie colných predpisov. Z toho vyplýva, že sa tým tiež majú na mysli správne orgány členských štátov, ako aj tretích štátov, ktoré sú poverené zabezpečením colného dohľadu a kontrol dodržiavania colných predpisov v súlade s definíciou týchto úloh uvedenou článkom 4 bodmi 13 a 14 CKS. Hoci Komisia má úlohu pri správe colnej kvóty umožňujúcej dovážať banány so zaplatením zníženého cla, nemožno ju pre túto skutočnosť považovať za colný orgán v zmysle CKS. Omyly, ktorých sa prípadne mohla v rámci toho dopustiť, teda nemôžu zakladať nárok na mechanizmus upustenia od dodatočného výberu cla podľa článku 220 ods. 2 písm. b) CKS.
- 61 Nakoniec treba odmietnuť tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého okolnosť, že Komisia nebola colným orgánom, nemôže postačovať na jej oslobodenie od jej omylov, lebo článok 220 ods. 2 písm. b) CKS predstavuje ustanovenie o spravodlivom zaobchádzaní, ktoré bráni v sankcionovaní podnikateľských subjektov za omyly orgánov. Toto tvrdenie, ak by bolo akceptované, by totiž viedlo Všeobecný súd k odhliadnutiu od článku 220 ods. 2 písm. b) CKS kvôli uplatneniu ustanovenia o spravodlivom zaobchádzaní, o ktorom colná právna úprava uvádza, že sa neuplatní v štádiu konania o dodatočnom vybratí cla, ale neskôr pri vykonaní článku 239 CKS.
- 62 V dôsledku toho musí byť druhá časť piateho žalobného dôvodu zamietnutá.
- O tretej časti piateho žalobného dôvodu
- 63 Je pravda, ako uvádza žalobkyňa, že Komisia po preskúmaní, či možno španielskym orgánom vytýkať omyl, v odôvodnení 33 napadnutého rozhodnutia výslovne uviedla, že nebolo treba overiť, či boli splnené ďalšie dve podmienky uplatnenia článku 220 ods. 2 písm. b) CKS. Keďže podmienky stanovené týmto článkom sú kumulatívne, Komisia nemusela skúmať ostatné podmienky uplatnenia, pretože prvá nebola v nijakom prípade splnená (pozri analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. júna 1998, Unifrigo a CPL Imperial 2/Komisia, T-10/97 a T-11/97, Zb. s. II-2231, bod 65).
- 64 V dôsledku toho treba tretiu časť piateho žalobného dôvodu a s ňou celý žalobný dôvod odmietnuť.
- O šiestom žalobnom dôvode, založenom na porušení podstatných formálnych náležitostí a najmä práva na obranu
- 65 Žalobkyňa uvádza, že žiadala OLAF o prístup k akémukoľvek dokumentu alebo k akejkoľvek informácii o možnom spolupáchateľstve pri vydávaní falošných certifikátov. Napriek tomu väčšina z požadovaných dokumentov jej nikdy nebola poskytnutá, dokonca ani po intervencii Úradu európskeho ombudsmana, ktorý navrhol zmier, ktorý OLAF zatiaľ nevykonával. Všetky pokusy žalobkyne získať viac informácií a brániť sa proti dodatočnému vybratiu cla, pokiaľ ide o základné dokumenty týkajúce sa údajného falšovania a spolupáchateľstva španielskych orgánov, boli zamietnuté. Žalobkyňa preto uvádza, že jej právo na obranu bolo podstatne porušené.
- 66 Komisia spochybňuje argumentáciu žalobkyne, zatiaľ čo Belgické kráľovstvo nevystúpilo na podporu tohto žalobného dôvodu.
- 67 Po prvé žalobkyňa vytýka OLAF-u, že jej neumožnil úplný prístup k požadovaným dokumentom. Zastáva názor, že informácie, ktoré jej boli odmietnuté, boli rozhodujúce na určenie existencie omylu španielskych orgánov v zmysle článku 220 ods. 2 písm. b) CKS.

- 68 Keďže sa zdá, že argumentácia žalobkyne smeruje proti rozhodnutiam, ktorými OLAF odmietol úplný prístup k požadovaným dokumentom prijatým na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331), treba konštatovať, že zo spisu vyplýva, že rozhodnutiami z 26. októbra 2004 a z 3. decembra 2004 OLAF odpovedal na dve žiadosti o udelenie súhlasu s prístupom k dokumentom, ktoré podala žalobkyňa. Okrem toho žalobkyňa nepopiera, že proti týmto rozhodnutiam nepodala žalobu, ako poznamenala Komisia. V dôsledku toho je okolnosť, že OLAF odmietol udeliť úplný prístup k požadovaným dokumentom, pre toto konanie irelevantná.
- 69 Po druhé žalobkyňa uvádza, že jej právo na obranu bolo podstatne porušené, lebo nemohla získať informácie, ktoré hľadala o údajnom falšovaní sporných dovozných certifikátov a o možnom spolupáchateľstve v kruhoch španielskych orgánov.
- 70 Treba pripomenúť, že podľa zásady ochrany práv na obranu Komisia nesmie rozhodovať sama, ktoré dokumenty sú potrebné pre dotknutú stranu v konaní o odpustení cla. Správny spis môže obsahovať dokumenty obsahujúce skutočnosti v prospech upustenia od výberu cla, ktoré môžu pomôcť dotknutému subjektu pri odôvodnení jeho žiadosti, hoci Komisia ich nepoužila. Žiadateľ teda musí mať umožnený prístup k všetkým dokumentom v spise, ktoré nemajú dôverný charakter, vrátane tých, o ktoré Komisia neoprela svoje námietky (rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. septembra 2005, Ricosmos/Komisia, T-53/02, Zb. s. II-3173, bod 72).
- 71 Svojou argumentáciou sa žalobkyňa obmedzuje na tvrdenie, že nemala prístup k dokumentom týkajúcim sa falšovania sporných dovozných certifikátov a prípadného spolupáchateľstva v kruhoch španielskych orgánov. V tomto bode sú namieste, ako zdôrazňuje Komisia, dve konštatovania.
- 72 Na jednej strane pred prijatím napadnutého rozhodnutia Komisia zaslala žalobkyni kópiu listu španielskych justičných orgánov z 20. októbra 2005, ktorý konštatuje neexistenciu zapojenia španielskych úradníkov do záležitosti falošných dovozných certifikátov. Okrem toho Komisia uvádza, že získať informácie týkajúce sa údajného spolupáchateľstva v kruhoch španielskych orgánov je azda nemožné z jediného dôvodu, že takéto skutočnosti neboli preukázané. Na Komisiu teda treba hľadiť tak, že nemá vedomosť o existencii takýchto informácií a nedisponuje nijakým dokumentom, ktorý by sa toho týkal. Z judikatúry vyplýva, že sa predpokladá neexistencia dokumentu, ku ktorému sa žiadal prístup, ak to dotknutá inštitúcia v tomto zmysle tvrdí. Napriek tomu ide o jednoduchú domnienku, ktorú môže žalobca vyvrátiť všetkými prostriedkami na základe relevantných a súhlasných indícií (rozsudky Súdu prvého stupňa z 25. októbra 2002, Tetra Laval/Komisia, T-5/02, Zb. s. II-4381, bod 95, a z 22. decembra 2005, Gorostiaga Atxalandabaso/Parlament, T-146/04, Zb. s. II-5989, bod 121). V prejednávanej veci žalobkyňa nepredložila takéto indície, pokiaľ ide o existenciu dokumentov preukazujúcich údajné falšovanie sporných dovozných certifikátov a možného spolupáchateľstva španielskych orgánov.
- 73 Na druhej strane treba konštatovať, že žalobkyňa predložila pred Všeobecným súdom viacero dokumentov na preukázanie existencie údajného spolupáchateľstva a spôsobov falšovania sporných dovozných certifikátov. Je to najmä pracovný dokument OLAF-u z 22. septembra 2000, rozsudok Tribunale civile e penale, uvedené počas skúmania piateho žalobného dôvodu, alebo zápisnica z 23. júna 2004, obsahujúca výpovede agentov OLAF-u, ktorí boli poverení vyšetrovaním podvodných dovozov, pred sudcom pre predbežné vyšetrovanie v Ravenne. Zo spisu rovnako vyplýva, že žalobkyňa už disponovala týmito tromi dokumentmi, keď belgickej správe pre clá a spotrebné dane predložila dokument s názvom „Position paper“ (správa) s dátumom 25. júna 2007, ku ktorému boli pripojené. Ako bolo uvedené v bodoch 48 a 50 vyššie, pracovný dokument OLAF-u, ako aj rozsudok Tribunale civile e penale uvádzajú iba podozrenia zo spolupáchateľstva v kruhoch španielskych orgánov pri vystavovaní falošných dovozných certifikátov. Tak je to aj pri zápisnici o výpovedi agentov OLAF-u.

- 74 Z vyššie uvedeného vyplýva, že ešte predtým, ako Komisia začala konať vo veci odpustenia cla, žalobkyňa disponovala dokumentmi uvádzajúcimi podozrenia zo spolupáchateľstva v kruhoch španielskych orgánov pri vyhotovovaní falošných dovozných certifikátov a podrobne presne opisujúcimi pravdepodobné spôsoby falšovania certifikátov, ktoré jej umožnili predložiť svoju obranu k otázke prípadného spolupáchateľstva španielskeho úradníka pri vyhotovovaní falošných certifikátov.
- 75 Za týchto okolností treba konštatovať, že žalobkyňa nemôže tvrdiť, že jej právo na obranu bolo podstatne porušené preto, lebo nemala prístup k určitým informáciám alebo určitým dokumentom.
- 76 Keďže žalobkyňa nepredložila viac spresnení, pokiaľ ide o údajné porušenie práva na obranu, ktoré, ako tvrdí, utrpela, a pretože bližšie nepodložila jednoduché porušenie podstatných formálnych náležitostí, uvádzanú argumentáciu treba zamietnuť a s ňou treba zamietnuť šiesty žalobný dôvod.

O vykonaní článku 239 ods. 1 druhej zarážky CKS

Úvodné poznámky

- 77 Treba pripomenúť, že článok 905 nariadenia č. 2454/93, ktorý je ustanovením spresňujúcim a podrobnejšie upravujúcim pravidlo uvedené v článku 239 CKS, predstavuje všeobecné ustanovenie o spravodlivom zaobchádzaní, ktoré sa vzťahuje predovšetkým na výnimočné prípady, iné, než sú upravené v článkoch 900 až 904 uvedeného nariadenia (rozsudok Súdneho dvora z 25. februára 1999, Trans-Ex-Import, C-86/97, Zb. s. I-1041, bod 18). Z uvedeného článku 905 vyplýva, že vrátenie dovozného cla závisí od splnenia dvoch kumulatívnych podmienok, a to po prvé od existencie osobitnej situácie a po druhé od neexistencie hrubej nedbanlivosti a podvodného úmyslu dotknutého subjektu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. februára 2004, Aslantrans/Komisia, T-282/01, Zb. s. II-693, bod 53). Aby bolo vrátenie cla zamietnuté, postačuje, aby jedna z týchto dvoch podmienok nebola splnená (rozsudky Súdu prvého stupňa z 5. júna 1996, Günzler Aluminium/Komisia, T-75/95, Zb. s. II-497, bod 54, a Aslantrans/Komisia, už citovaný, bod 53).
- 78 Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že podmienka existencie osobitnej situácie je v prejednávanej veci splnená (pozri bod 18 vyššie). V dôsledku toho preskúmanie Všeobecného súdu sa musí týkať výlučne otázky, či Komisia správne konštatovala existenciu hrubej nedbanlivosti.
- 79 Podľa judikatúry pri posúdení, či došlo k hrubej nedbanlivosti v zmysle článku 239 CKS, sa musí zohľadniť predovšetkým zložitost' ustanovení, ktorých nedodržanie viedlo k vzniku colného dlhu, ako aj profesionálna skúsenosť a starostlivosť hospodárskeho subjektu (rozsudky Súdneho dvora z 11. novembra 1999, Söhl & Söhlke, C-48/98, Zb. s. I-7877, bod 56, a z 13. marca 2003, Holandsko/Komisia, C-156/00, Zb. s. I-2527, bod 92).
- 80 Okrem toho treba pripomenúť, že Komisia má pri prijímaní rozhodnutí za použitia článku 239 CKS širokú mieru voľnej úvahy (pozri analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. januára 2000, Mehibas Dordtselaan/Komisia, T-290/97, Zb. s. II-15, body 46 a 78). Treba tiež zdôrazniť, že vrátenie alebo odpustenie dovozného cla, ktoré môže byť povolené iba za určitých podmienok a v špecifických uvádzaných prípadoch, predstavuje výnimku z normálneho režimu dovozov a vývozov, a ďalej, že ustanovenia stanovujúce takéto vrátenie alebo odpustenie sú vykladané striktné. Zvlášť absencia hrubej nedbanlivosti je podmienkou *sine qua non* pre možnosť žiadať vrátenie alebo odpustenie dovozného cla a z toho vyplýva, že tento pojem sa musí vykladať takým spôsobom, aby počet prípadov vrátenia alebo odpustenia zostal limitovaný (rozsudok Söhl & Söhlke, už citovaný v bode 79 vyššie, bod 52).
- 81 Hoci teda Komisia pri uplatňovaní článku 239 CKS disponuje voľnou úvahou, musí túto právomoc uplatňovať, vyvažujúc na jednej strane záujem Únie na zabezpečení rešpektovania ustanovení colnej právnej úpravy a na druhej strane záujem dobromyseľného dovozcu neznášať škody presahujúce

obvyklé podnikateľské riziko (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. novembra 2006, Heuschen & Schrouff Oriental Foods/Komisia, T-382/04, neuverejnený v Zbierke, bod 46 a tam citovanú judikatúru).

- 82 Z hľadiska týchto úvah treba skúmať najmä druhý žalobný dôvod, na ktorého podporu vystúpilo Belgické kráľovstvo.

O druhom žalobnom dôvode, založenom na porušení zmluvy a pravidiel týkajúcich sa jej uplatnenia, najmä článku 239 CKS a zásady proporcionality

- 83 Žalobkyňa kritizuje konštatovanie o hrubej nedbanlivosti, ktoré jej v napadnutom rozhodnutí vytýkala Komisia. Podporovaná Belgickým kráľovstvom, uvádza viacero tvrdení na podporu tohto žalobného dôvodu.

- 84 Po prvé žalobkyňa uvádza, že Komisia jej nemôže vytýkať žiadnu hrubú nedbanlivosť, pretože údajné nedostatky vychádzali z mylného predpokladu, že uzatvorila dohodu o spätnéj kúpe tovaru. Po druhé žalobkyňa uvádza, že vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci nemohla vedieť, že existovali údajne falošné dovozné certifikáty, nakúpené za trhových podmienok prostredníctvom M, ktorý už roky udržiaval dôverné vzťahy s jej dcérskou spoločnosťou. Po tretie v rozpore s judikatúrou Všeobecného súdu Komisia nepredložila dôkaz o hrubej nedbanlivosti žalobkyne, zatiaľ čo žalobkyňa sama vždy konala v rámci obvyklej obchodnej praxe a preukázala obozretné a profesionálne konanie. Po štvrté žalobkyňa v podstate uvádza, že výčitky Komisie k obchodným vzťahom s M a s držiteľmi sporných dovozných certifikátov nie sú dôvodné, keďže tieto vzťahy patria do obvyklej obchodnej praxe. Po piate uložená obozretnosť je v rozpore s judikatúrou mimoriadne ťažká a neprimeraná v osobitnej situácii, ktorá značne prekračuje obvyklé podnikateľské riziko. V čase vzniku skutkových okolností nebolo namieste spochybňovať autenticitu dovozných certifikátov. Po šieste Komisia mylne zastávala názor, že podmienka týkajúca sa zložitosti právnej úpravy nebola relevantná.

- 85 Tretím, štvrtým a piatym tvrdením, ktoré treba skúmať spoločne a prednostne, žalobkyňa v podstate konštatuje, že Komisia nepreukázala jej neobozretnosť.

- 86 Po prvé treba pripomenúť, že ak colné orgány prijali záver, že nemožno konštatovať, že podnikateľský subjekt sa dopustil podvodu alebo hrubej nedbanlivosti, Komisii prislúcha, ak sa rozhodne odchýliť od stanoviska vnútroštátnych orgánov, na základe relevantných skutkových okolností preukázať existenciu hrubého nedbanlivostného konania uvedeného podnikateľského subjektu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. septembra 2005, Geologistics/Komisia, T-26/03, Zb. s. II-3885, body 78 a 82).

- 87 Treba zdôrazniť, že v liste zo 14. decembra 2007 belgická správa pre clá a spotrebné dane zastávala názor, že existovala osobitná situácia v zmysle článku 239 CKS a že žalobkyňa sa nedopustila hrubej nedbanlivosti.

- 88 Po druhé treba pripomenúť, že pri konštatovaní, že žalobkyňa nebola obozretná, Komisia v bode 60 napadnutého rozhodnutia poznamenala neexistenciu stopy po kontaktoch s držiteľmi dovozných certifikátov, hoci takéto kontakty boli nevyhnutné na uvoľnenie tovarov do voľného obehu, keďže obchodné mená týchto podnikov boli uvedené na colných vyhláseniach na uvedenie do voľného obehu, čo mohlo zakladať ich zodpovednosť. Komisia v odôvodneniach 60 a 61 poznamenala, že ak by sa žalobkyňa kontaktovala s týmito podnikmi, vyšlo by najavo, že neboli informované o predaji užívania certifikátov vystavených na ich meno, konštatujúc, že použitý postup a absencia kontaktov ukazujú, že žalobkyňa bola pripravená prijať riziko pri dovoze banánov v rámci colnej kvóty. V odôvodnení 62 Komisia uviedla, že rokovania o kúpe dovozných certifikátov sa viedli priamo medzi žalobkyňou a M, v odôvodnení 63 uviedla, že platby žalobkyne sa vykonávali na osobný účet M, a nie na účet jeho zamestnávateľa, v odôvodnení 64 uviedla, že žalobkyňa nepredložila dôkaz o tom, že dovozné certifikáty, ktoré vrátila M, boli ním prijaté, hoci držiteľia uvedených certifikátov ich museli získať

späť, aby dosiahli uvoľnenie záruky, ktorú museli zložiť v zmysle právnej úpravy, a v odôvodnení 65 uviedla, že kúpa používania certifikátov sa uskutočnila prostredníctvom faktúr *pro forma*, ktoré zaslali dva španielske podniky, a že určité faktúry boli zaslané faxom z neznámych adries alebo neznámymi osobami. Podľa Komisie takýto postup nepatrí do obvyklej obchodnej praxe.

- 89 Okolností uvádzaných Komisiou na podporu záveru o neobozretnosti je teda päť: absencia kontaktu medzi žalobkyňou a podnikmi, ktoré boli držiteľmi dovozných certifikátov; kúpa používania certifikátov priamym rokovaním medzi žalobkyňou a M; platby vykonané na osobný účet M; neexistencia dôkazu o tom, že M prijal certifikáty zaslané žalobkyňou; fakturácia kúpy užívania certifikátov prostredníctvom faktúr *pro forma* zaslaných faxom, niektorých z neznámych adries alebo neznámymi osobami.
- 90 Po tretie treba poznamenať, že v obrane Komisia uvádza, že spôsob použitý žalobkyňou na získanie používania dovozných certifikátov je „nedovolený“, lebo odporuje článku 21 ods. 2 druhému pododseku nariadenia č. 2362/98, ktorý zakazuje akýkoľvek prevod práv vyplývajúcich z dovozného certifikátu z netradičného dovozcu na tradičného dovozcu. V tomto bode je potrebné konštatovať, že napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom odmieta odpustenie dovozného cla, nevychádza z nezákonnosti spôsobu kúpy užívania dovozných certifikátov, ale z hrubej nedbanlivosti žalobkyne.
- 91 Preto tvrdenie Komisie v prejednávacom prípade nemôže mať vplyv na dôvodnosť odmietnutia odpustiť dovozné clo.
- 92 Po štvrté treba poznamenať, že žalobkyňa, v tomto bode podporovaná Belgickým kráľovstvom, zastáva názor, že len v prípade pochybností o autenticite dovozných certifikátov by jej miera obozretnosti ukladala aktívnu povinnosť. Komisia poznamenáva, že vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci, ktoré sú známe iba žalobkyňi, žalobkyňa mala mať pochybnosti a požadovať viac informácií o držiteľoch dovozných certifikátov, pričom prípadná absencia pochybností colných orgánov nemá na túto skutočnosť nijaký vplyv.
- 93 Pri prvom prečítaní z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že Komisia odmietla odpustiť dovozné clo z dôvodu, že žalobkyňa mala mať pochybnosti o autenticite sporných dovozných certifikátov. Zdá sa, že neobozretnosť vychádza zo spôsobu, akým sa získalo používanie týchto certifikátov, v rámci ktorého určité aspekty nepatrili do obvyklej obchodnej praxe (odôvodnenie 65 napadnutého rozhodnutia). Vzhľadom na takýto obsah tvrdenie žalobkyne nie je na posúdenie dôvodnosti napadnutého rozhodnutia relevantné.
- 94 Nemožno však vylúčiť, že Komisia sa domnievala, že vzhľadom na spôsob nadobudnutia používania sporných dovozných certifikátov mala mať žalobkyňa pochybnosti o ich autenticite, pretože v odôvodneniach 60 a 65 napadnutého rozhodnutia sa uvádza, že kontakty s držiteľmi týchto certifikátov mali byť nevyhnutné a že žalobkyňa si nekládla otázku, že významné sumy peňazí boli zaplatené iba na základe faktúr *pro forma* prijatých faxom. Napriek tomu, z dôvodov uvedených v bodoch 98 až 102 a 111 až 115 nižšie, tieto skutočnosti nemohli za okolností prejednávanej veci vyvolávať pochybnosti o autenticite sporných dovozných certifikátov.
- 95 Po piate treba skúmať päť výhrad, pri ktorých sa Komisia domnieva, že žalobkyňa nepreukázala obozretnosť.
- 96 Po prvé žalobkyňa uvádza, že bez znášania neprimeranej administratívnej záťaže vzhľadom na značný počet sporných certifikátov sa nemohla kontaktovať s každým držiteľom certifikátu. Konala v rámci obvyklých obchodných vzťahov, ponechávajúc na M, aby spravoval kontakty so svojou sieťou. Ak by konala inak, ohrozila by svoje obchodné vzťahy s M, ktoré potrebovala, aby M vyhľadal netradičných dovozcov, ktorí by chceli predať používanie ich dovozných certifikátov. Žalobkyňa zastáva názor, že

v čase vzniku skutkových okolností nemala nijaký dôvod venovať osobitnú pozornosť dohodám uzavretým prostredníctvom M, lebo použitá metóda bola rovnaká ako metóda použitá u iných sprostredkovateľov.

- 97 Podľa Komisie žalobkyňa sa nemôže skrývať za tvrdenie týkajúce sa dôverného vzťahu s M bez toho, aby prijala všetky dôsledky tejto voľby, pretože dala prednosť tomuto vzťahu pred dodržaním požadovanej obozretnosti. Okrem toho zastáva názor, že žalobkyňa mohla od M požadovať, aby jej poskytol informácie o držiteľoch certifikátov, keďže ich obchodné vzťahy trvali v čase vzniku skutkových okolností pomerne krátko. Nakoniec zastáva názor, že opatrenia, ktoré žalobkyňa konkrétne prijala na správu dovozných certifikátov, sú bezvýznamné, lebo neuviedla, ako prispeli k overeniu obozretného a prípustného použitia certifikátov.
- 98 Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa disponovala všetkými spornými dovoznými certifikátmi prostredníctvom M a že predmetné certifikáty jej boli poskytované spravidla na konci štvrťrokov, na ktoré boli použité. Treba poznamenať, že žalobkyňa vo svojich písomných podaniach, ako aj počas pojednávania trvala na skutočnosti, že operácie, pre ktoré boli sporné dovozné certifikáty použité, sa vždy týkali malých množstiev banánov. Takáto okolnosť podľa žalobkyne odôvodňovala využitie sprostredkovateľa na získanie certifikátov umožňujúcich doviesť zásielky v rámci colnej kvóty v pomerne krátkych lehotách. Tieto rozličné skutkové okolnosti Komisia nespochybňovala. Okrem toho žalobkyňa uvádza, bez toho, aby jej niekto odporoval, že overila formu a obsah dovozných certifikátov, ktoré používala, najmä pokiaľ ide o to, či množstvá uvádzané na certifikátoch zodpovedali množstvám prideľovaným netradičným dovozcom, ktorých meno sa na certifikáte uvádzalo.
- 99 Napriek takto vykonaným kontrolám prvá výhrada Komisie predpokladá, že žalobkyňa bola povinná kontaktovať sa s držiteľmi sporných certifikátov v dostatočne krátkej lehote, aby predišla kritike formulovanej v odôvodneniach 60 a 61 napadnutého rozhodnutia.
- 100 Pri otázke na pojednávaní o povahe a dosahu tejto povinnosti, ktorá vyplýva z odôvodnenia 60 napadnutého rozhodnutia, Komisia nebola schopná identifikovať ustanovenia, na ktorých by bola založená jej existencia, a spresniť jej dosah na postup dodatočného prečlenia dovezených tovarov, najmä ich uvoľnenia do voľného obehu, obmedzujúc sa na tvrdenie, že kúpa práva používania dovozných certifikátov od netradičných dovozcov nebola v súlade s colnou právnou úpravou. Ako však už bolo uvedené v bodoch 90 a 91 vyššie, napadnuté rozhodnutie nie je založené na nezákonnosti spôsobu kúpy práva používania dovozných certifikátov.
- 101 Komisia teda nepreukázala, že žalobkyňa bola povinná kontaktovať sa s držiteľmi sporných dovozných certifikátov, aby mohla pristúpiť k operáciám prečlenia. Konkrétnejšie, Komisia nepredkladá nijaký dôkaz preukazujúci, že takéto nadviazanie kontaktu bolo povinné na to, aby žalobkyňa uviedla dovezené tovary do voľného obehu, hoci nie je spochybňované, že žalobkyňa mohla bez prekážok vykonať všetky administratívne formality spojené s dovozom tovarov, na ktoré sa vzťahovali sporné dovozné certifikáty.
- 102 Navyše nemožno vo všeobecnosti akceptovať, aby podnikateľský subjekt, ktorý dováža tovar do Únie a na tento účel využije služby sprostredkovateľa, aby získal používanie dovozných certifikátov, bol považovaný za neopatrného alebo neobozretného, ak nevykoná overenie u držiteľov certifikátov. Využitie služieb takého sprostredkovateľa patrí medzi praktické možnosti uskutočňovania dovozu podľa úvahy dovozcu, ktorého cieľom je uľahčiť výkon tejto činnosti, pokiaľ sa dovozca v danom ekonomickom kontexte domnieva, že sprostredkovateľ je osobou schopnejšou než on vyhľadať netradičných dovozcov, ktorí získali certifikáty a ktorí chcú previesť ich používanie, najmä ak, ako v prejednávanej veci, dovozca potrebuje značné množstvo certifikátov v dosť krátkej lehote (pozri bod 98 vyššie). Pri absencii akejkoľvek inej skutočnosti, ktorá by mohla vyvolať pochybnosti podnikateľského subjektu o autenticite použitých dovozných certifikátov, nemožno konštatovať, že kontakty s držiteľmi dovozných certifikátov by boli nevyhnutné na umožnenie prepustenia dovezených tovarov do voľného obehu.

- 103 Komisia teda nepreukázala, že okolnosti uvedené v odôvodneniach 60 a 61 napadnutého rozhodnutia predstavujú nedostatok obozretnosti žalobkyne.
- 104 Po druhé žalobkyňa uvádza, že bolo obvyklé vykonať platby na osobný účet M, pretože ten konal nezávisle a žalobkyňa to praktizovala aj s inými sprostredkovateľmi, že jej nemožno vytýkať, že neoverila, či certifikáty, ktoré odoslala M, boli ním prijaté, čo predstavuje neprimerané pracovné zaťaženie a nezodpovedá obvyklej obchodnej praxi, a že bola informovaná, či M neprijal certifikáty, najmä vzhľadom na regulárnosť ich obchodných vzťahov.
- 105 V obrane na to Komisia opakuje kritiku, ktorú formulovala v napadnutom rozhodnutí, a to, že na základe miery obozretnosti uplatniteľnej v prejednávanej veci od žalobkyne bolo možné očakávať, že bude dbať, aby platby boli vykonané na príslušné účty, a že overí riadne prijatie certifikátov, ktoré zaslala. Komisia poznamenáva, že žalobkyňa mala ako obozretný podnikateľský subjekt mať pochybnosti na základe skutočnosti, že M požadoval, aby značné sumy boli vyplatené na jeho vlastné meno a na súkromné účty, bez toho, aby o tom vedel jeho zamestnávateľ.
- 106 Druhá, tretia a štvrtá výhrada uvedené v odôvodneniach 62 až 64 napadnutého rozhodnutia sa týkajú kúpy práva používania certifikátov na základe priamych rokovaní medzi žalobkyňou a M, platieb vykonaných na osobný účet M a absencie dôkazu o tom, že M prijal certifikáty zaslané žalobkyňou (pozri bod 89 vyššie).
- 107 Zo skutkového hľadiska treba konštatovať, že žalobkyňa udržiavala obchodné vzťahy s M od roku 1997, keďže jedna z jej dcérskych spoločností, a to talianska, mala predtým niekoľko rokov vzťahy s portugalským podnikom medzinárodného obchodu, pre ktorý M pracoval. Zo spisu tiež vyplýva, ako uvádza žalobkyňa, že obchodné vzťahy s cieľom kúpy práva používania sporných certifikátov boli nadviazané iba medzi žalobkyňou a M, čo Komisia na pojednávaní uznala ako nenamietané (zápisnica s. 65). Okrem toho nič v napadnutom rozhodnutí ani v písomnostiach Komisie neumožňuje spochybniť tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého M uskutočňoval svoju sprostredkovateľskú činnosť nezávisle, ani neuvádza, že M uskutočňoval túto činnosť s podvodným úmyslom. Preto tvrdenia Komisie pripomenuté v bode 105 vyššie možno iba odmietnuť, keďže vychádzajú z myšlienky, ktorá vyplýva rovnako z napadnutého rozhodnutia, že využitie sprostredkovateľa, ktorý bol okrem toho zamestnancom podniku medzinárodného obchodu, na nadobudnutie práv na používanie sporných certifikátov predstavovalo zvýšené riziko podvodných úmyslov.
- 108 Za okolností prejednávanej veci, prihliadajúc rovnako na to, čo bolo uvedené v bode 102 vyššie, ani dojednanie kúpy používania sporných certifikátov žalobkyňou priamo s M, ani úhrada všetkých týchto kúp na jeho osobný účet, ani absencia požiadavky, aby M preukázal prijatie použitých certifikátov, ktoré mu žalobkyňa vrátila, nepreukazuje, že by žalobkyňa bola neobozretná.
- 109 Po tretie žalobkyňa uvádza, že používanie faktúr *pro forma* bolo obvyklou obchodnou praxou, ktorá sa používala s inými sprostredkovateľmi a inými dovozcami, keď tieto faktúry predstavovali objednávky, na základe ktorých žalobkyňa zaplatila M a ten následne vystavil konečné faktúry. Skutočnosť, že faktúry boli zaslané španielskymi spoločnosťami, ktoré žalobkyňa nepoznala, nepredstavuje zvláštnosť, ktorá by mala navádzať na vyššiu obozretnosť, keďže predmetné podnikateľské subjekty neboli v odvetví banánov známe a všetky kontakty s týmito podnikateľskými subjektmi spravoval M, takže Komisia nepredložila dôkaz o hrubej nedbanlivosti.
- 110 Podľa Komisie problém vzniká v súvislosti s okolnosťami, za ktorých došlo k použitiu faktúr *pro forma*, konkrétne ich zaslanie faxom neznámymi osobami a z neznámych adries. Z tohto dôvodu mala žalobkyňa vykonať overenie.

111 V tomto bode treba pripomenúť, že v odôvodnení 65 napadnutého rozhodnutia Komisia poznamenala:

„Fakturácia kúpy používania certifikátov sa vykonávala prostredníctvom faktúr *pro forma* zaslaných [faxom] dvomi vyššie uvedenými španielskymi podnikmi a zo spisu vyplýva, že niektoré z týchto faktúr *pro forma* boli zaslané [faxom] z neznámych adries alebo neznámymi osobami. Komisia pochybuje, či patrí do obvyklej obchodnej praxe, aby veľmi významné sumy peňazí boli zaplatené iba na základe faktúr *pro forma* prijatých [faxom] za takýchto okolností; zo spisu nevyplýva, že by si [žalobkyňa] v tejto súvislosti kládla akúkoľvek otázku.“

112 Najskôr treba konštatovať, že opatrenia na zabezpečenie priebehu konania a pojednávanie odhalili rozpory v hodnotení jednej zo skutkových okolností. V reakcii na otázky položené Všeobecným súdom Komisia predložila faktúry štyroch podnikov, od ktorých žalobkyňa kúpila právo používania sporných certifikátov. Žalobkyňa na jednej strane počas pojednávania namietala správnosť týchto údajov, tvrdiac, že iba jeden z predmetných podnikov jej predal právo na používanie sporných certifikátov. Na druhej strane tieto údaje sú v rozpore so skutočnosťami uvedenými OĽAF-om v pracovnom dokumente z 22. septembra 2000, ktorý uvádza dva zapojené španielske podniky, jeden v roku 1998 a druhý v roku 1999, ako aj v rozpore s napadnutým rozhodnutím (odôvodnenia 11 a 65).

113 Treba tiež poznamenať, že pri preukázaní neobozretnosti žalobkyne Komisia vychádza najmä z okolnosti, že faktúry *pro forma* ku kúpe práva používania sporných certifikátov boli zaslané z neznámych faxov a neznámymi osobami. Konkrétnejšie, Komisia na pojednávaní poznamenala, že predmetné faktúry *pro forma* pochádzali zo Španielska, že čísla faxov boli španielske alebo že na faktúrach prijatých faxom sa uvádzala španielska poznámka „copy shops“ (kopírovacia služba).

114 Z celého spisu vyplýva, že právo používania sporných certifikátov, ktoré sa týkajú len roka 1999, bolo kúpené od jedného španielskeho podniku (pozri bod 112 vyššie). Všetky faktúry *pro forma* tohto podniku predložené Komisiou v reakcii na opatrenia na zabezpečenie priebehu konania obsahujú poštovú adresu a číslo telefónu uvedené v ich záhlaví. Jedna z faktúr obsahuje poznámku „casa de fotocopia“ (kopírovacia služba) v hornej časti a ďalšia číslo faxu, zjavne španielske, a údaj „cemon“ v hornej časti.

115 Hoci skutočnosti uvedené v bode 114 vyššie z napadnutého rozhodnutia výslovne nevyplývajú, možno konštatovať, že Komisia na ne odkazovala, keď v odôvodnení 65 poznamenala, že faktúry *pro forma* boli zaslané faxom z neznámych adries. Napriek tomu takáto okolnosť nemôže postačovať na preukázanie neobozretnosti žalobkyne v prejednávanej veci. Na jednej strane skutočnosť, že faktúra *pro forma* pochádza od podniku, ktorý má svoje sídlo v Španielsku, a bola zaslaná z faxu nachádzajúceho sa v tejto krajine, sa nezdá byť taká, ktorá by podnikateľa prijímajúceho túto faktúru mohla viesť k zvýšeniu jeho úrovne obozretnosti. Na druhej strane skutočnosť, že jedna z piatich faktúr zaslaných uvedeným španielskym podnikom žalobkyni bola zaslaná z miesta, ktorým, zdá sa, je kopírovacia služba, nemohla sama osebe zakladať u žalobkyne pochybnosti týkajúce sa jej obchodného vzťahu s týmto podnikom alebo týkajúce sa autenticity sporných certifikátov. Za absencie iných skutočností uvádzaných na podporu výhrady týkajúcej sa používania faktúr *pro forma* nie je možné považovať za odôvodnené pochybnosti Komisie, pokiaľ ide o skutočnosti, že vyplatenie veľmi vysokých súm peňazí vykonané na základe takýchto faktúr, prijatých za vyššie uvedených okolností, patrí do obvyklej obchodnej praxe.

116 V dôsledku toho Komisia skutočnosťami uvedenými v odôvodnení 65 napadnutého rozhodnutia nepreukázala, že žalobkyňa bola v prejednávanej veci neobozretná.

117 Bez toho, aby bolo potrebné rozhodovať o prvom, druhom a šiestom tvrdení druhého žalobného dôvodu, z bodov 103, 108 a 116 vyššie vyplýva, že druhý žalobný dôvod je opodstatnený, keďže Komisia nepredložila dôkaz, ako to vyžaduje judikatúra pripomenutá v bode 86 vyššie, o absencii obozretnosti žalobkyne, a teda o jej hrubej nedbanlivosti.

- 118 Následne bez toho, aby bolo potrebné rozhodovať o prvom, treťom a štvrtom žalobnom dôvode, treba vyhlásiť zrušenie článku 1 ods. 3 napadnutého rozhodnutia a v zostávajúcej časti žalobu zamietnuť.

O trovách

- 119 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa odseku 3 tohto článku však Všeobecný súd môže rozdeliť náhradu trov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania.
- 120 Keďže v prejednávanej veci Komisia v podstatnej časti predmetu konania nemala úspech, je potrebné zaviazat ju na znášanie vlastných trov konania a náhradu trov konania žalobkyne.
- 121 Podľa článku 87 ods. 4 prvého pododseku rokovacieho poriadku členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú svoje trovy konania. V prejednávanej veci je potrebné zaviazat Belgické kráľovstvo na znášanie jeho vlastných trov konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Článok 1 ods. 3 rozhodnutia Komisie K(2010) 2858 v konečnom znení zo 6. mája 2010, ktoré konštatuje, že je odôvodnené dodatočné zapísanie dovozného cla do účtovnej evidencie, ako aj odpustenie tohto cla voči jednému dlžníkovi, ale nie je odôvodnené v danom prípade voči inému dlžníkovi, sa zrušuje.**
2. **V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**
3. **Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila Firma Léon Van Parys NV.**
4. **Belgické kráľovstvo znáša svoje vlastné trovy konania.**

Forwood

Dehousse

Schwarcz

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 19. marca 2013.

Podpisy